

Amsterdam, 1 maart

Het mooiste paard dat ik ooit zag, hing ondersteboven en kuste de grond van de slachterij. Een foto van Robert Frank uit 1949, gruwelijk en betoverend. En ongeëvenaard wat mij betreft, maar o, wat komt Leanne Prins dichtbij. Ik stond voor haar tekeningen in de gang van ArtDeli in Amsterdam: houtskoolpaarden, een beetje hout-enklazerig en soms wat uit proportie, maar ook zo ráák. Bij één van die tekeningen, een paard zonder ogen, zonder oren en met een wat mollig postuur, treurig ondersteboven vastgebonden aan lange touwen, zakte ik bijna door mijn hoeven. En toen moest de genadeklap nog komen.

Manege. Zo heette de groepstentoonstelling bij ArtDeli, een galerie die niet alleen galerie is, maar ook restaurant, café, designwinkel en cactuskwekerij. Dat laatste verzin ik, maar het had gekund. Het betreft hier namelijk een hippe boel. Enfin, ik ging naar ArtDeli vanwege een paardtentoonstelling. Nu ben ik geen Penny-verslinder, maar wel altijd benieuwd naar Het Paard in de kunst. Zoete meisjesfantasie of nachtmerrie – *that's the question*.

Nou. Met Wilco Tuinebreijer, gastcurator en tevens hoofdpsychiater van de Amsterdamse MGGZ-GGD én directeur van de stichting Beautiful Distress, voor mensen die geestelijk lijden, kon ik mijn lol op. Al in de voorkamer constateerde ik dat het paard hier vooral symbool stond voor het gedrilde, zelfs gekooide, menselijk bestaan. Geknecht of vrij – dát bleek hier de vraag.

Voor me lag een parcours van fijne tegenstellingen. Eva-Fiore Kovacovsky bleek wel een Penny-liefhebber, zij het één met een schaar. In haar mooie collages wordt het paard zowel bevrijd als verminkt. Zijn machtige lijf is nu eens aan stukken geknipt, hoofd de ene kant op, benen de andere kant, dan weer al galopperend gevangen onder een boerhamzakje.

En het hoefden dus niet altijd letterlijk paarden te zijn. Ik zag geketende figuren van Gijs Assmann en vulva's van houtkleurige panty's van Fleur Stoltenborgh. Die vulva's waren een hindernis te ver, maar soít. Associatie-armoede kon ik de samensteller niet verwijten.

Illustratie vrij naar Otto Dix' Portret van journalist Sylvia von Harden, 1926

JEANNE PRISSE

Jeanne Prisser bericht over wat zich afspeelt in de voorhoede van de beeldende kunst. Deze week zakte zij bijna door haar hoeven maar hervond zij zich in een bruut buitenwerk.

En toen die laatste zaal – een kunstwerk op zich, met een omgang van houten tralies. Een gevangenis, zo leek het, en voilà: hier hingen onder meer documentairefoto's uit Guantánamo Bay van Tim Dirven, een vijftal huiveringwekkende beelden vol bewakers, uitkijktorens, ketens en prikkeldraad. En daar was ook Leanne Prins weer, nu met een stel beschadigde gipsen paardenbenen, bungelend aan touwen aan het plafond. Zoveel trotse kracht zo kwetsbaar verbeeld – het duurde

Eva-Fiore Kovacovsky: 25B.

Foto ArtDeli

lang voordat ik mezelf van die aanblik kon bevrijden.

